

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročilna znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 1. »Fremdenblatt« dementuje odločno govore, nastale na borzi o krizi v kabinetu.

Pariz 1. Posvetovanja mirovne komisije so se pričela danes o 3. uri pop. v ministerstvu za zunanje reči. Navzoči so vsi ameriški in španski komisarji.

Pariz 1. Prva seja mirovne komisije je trajala pol ure. Najprej se je sklenilo, da se ne bode volilo predsednika. Konečni program o delu izdelajo tajniki. Komisarji so se zavzeli častno besedo, da drže posvetovanja tajno. Prihodnja seja bode v ponedeljek.

Pariz 1. Generalni prokurator kasacijskega dvora je danes dokončal presojevanje aktov afere Dreyfus in odposlal iste predsedniku kazenske komore. Ko še slednji presodi akte, določi prihodnji teden svetovalca, ki poda poročilo.

Kaneja 1. »Agence Havas« javlja: Admirali so pozvali guvernerja, naj prebivalstvu v Kaneji pobere orožje, katerega mu je porazdelila lokalna vlada leta 1897.

Dunaj 2. Cesar se je danes zvečer povrnil iz Wallse-a.

London 2. Reuterjeva pisarna poroča: Posvetovanja radi skupnih korakov v odstranitvi turškega vojaštva s Krete se nadaljuje. Vse štiri vlasti so se zjedini v tem, da zahtevajo, da pozove turška vlada svoje armado s Krete. Anglija je zahtevala, naj se na Turke strelja, ako bi se branili; proti temu je protestirala Rusija.

Pariz 2. Dasi lastnik Wagramove dvorane ni hotel prepustiti svojega lokala za shod, sklican od Pressense-a v prilog revizije procesa Dreyfus, se je vendar zbrala velika množica pred dvorano. Ko je Pressens skušal udreti v dvorano, so ga zaprli. Čuti je bilo nekaj vsklikov »Živel Zola!« »Živela revizija!« Zaprli so še več drugih oseb. Policija je razpršila demonstrante. Zaprte so kmalo zepet izpustili na svobodo. V bližini gorej rečene dvorane je prišlo pozneje še do nekoliko neznatnih

sporov vsled tega, ker je nekoliko oseb kričalo: »Doli z armado!«

Ne več „mol“, ampak „dur“!

»Domovina« je prijavila nastopni članek, o katerem se nam zdi, da odgovarja našim nazorom o sedanjem položaju in o taktiki, katere bi se morali držati Hrvatje in Slovenci:

Jesen je tu, tista dolgočasna doba izmed štirih letnih časov, ko jame padati ovenelo evetje z drevja in grmovja. In v takem trenutku vsiljuje se človeku nehoté resno premišljevanje ne samo vsakdanjih socialnih, nego tudi — političnih razmer.

Boj za vsakdanji kruh in za življenje bje človek-trpin na tej prevare polni zemlji, in vsako živo bitje ga bje, v naravi sami vrše se procesi, ki tajnostno delujejo in čistijo materijo od zmesi; v samostojnih državah pa bjejo boj narodi za svoj obstanek, in zlasti tisti narodi, ki so od narave in usode uvrščeni mej slabotnejše krilo te velikoštevilne armade.

Različen je ta boj, kakor so različne države in narodi, ki v njih prebivajo!

Narod, ki se je smel prištevati že v pričetku svojega življenja mej močnejše, se lahko uspešno bojuje proti manjšim, da je le energičen, trezen in dosleden v svojem bojevanju, o pravičnosti niti govoriti ne treba. Zlasti velja to o današnjih resnih časih, ko povsodi »vre«. »Moč je pravica!« umevajo nekateri narodi dandanes gledé boja, vse drugo jim je postransko sredstvo; da se le ideje njih programa uresničijo, malo jim mar kakim potom, li poštenim ali krivičnim: zadovoljni so tudi — s krivico.

Vse to smo pozno spoznali avstrijski južni Slovani!

Od početka ustavne dobe pa do danes je bil način našega bojevanja uprav pastirsko sramežljiv in ponižen. Kakor nezaveden brezpraven ljud vedli smo se napram strastnemu sovražniku, zadovoljevali se s srečo, da nas niso ži-

vih podušili, in pobirali tudi drobtinice z vladnih miz kakor grozno velik dar za našo prihodnost! Slovencev boj se je bil do zdaj vedno v tistem siromašno intoniranem »molu«, ki odmeva o žalostnih prilikah in pojavih vsakdanjega življenja. Mej tem pa je minulo že celih pet desetletij, in mi nismo deležni niti tolikanj ustavno zajamčenih nam pravice, kakor par laških naselbin v — avstrijskem Primorju!

Ali se še ne streznimo?! Ali res ne vidimo in ne slišimo, kaj počno avstrijski Nemei in Italijani? Kaj hočemo v tistem političnem »molu« še vedno igrati ulogo beraških in nezrelih politikov, kakor smo jo igrali do zdaj?

V »molu«! Slovenci smo — ponižne duše! Kakšen ugled pa si hočemo pridobiti vendar z večnim moledovanjem? — Na dan z bojem in naša pesem naj se glasi v »duru«!

Mi smo državljani, kakor vsi drugi, ki nam stopajo na tilnik! Mi plačujemo državi davek v krvi in denarju, a ona ne skrbi za naše življenje in obstanek, ter dopušča, da se nas uničuje in zatira po uradih in šolah! To moramo uvideti in razumeti! Dobro! Vedo naj torej vlada, nemstvo in italijanstvo, da imamo dovolj tega turškega preziranj.

Brezpogojno si ne damo več na tilnik stopati. Ustavnih pravice hočemo biti deležni povsod in vedno, in zahtevamo jih bodemo odslej tem resnejše in odločnejše, čim drznejše jih zahtevamo za-se Nemei in Italijani. Nobenega sporazumljenja več z nami, nobenega premirja! Avstrijski Slovenci nismo ničle in materijal, dober le za kak — jarek. Boj na vsej črti in pesem naša glasila se bo odslej — v »duru«!

DOPISI.

S Krasa, 2. okt. 1898. (Čuvajte mladino pred lopovi!) [Izv. dop.] Dovolj mi, cenjena »Edinost«, da opozorim na tem mestu stariše naše mladine z evangelijskim opominom: »Čuvajte se onih, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, znotraj pa

ga! V puščavo greš, moj narod, poštene narod, v puščavi bode zibala mati svoje dete in samo materina pesem bode spominjala senjske Uskoke. Z Bogom, naša zibka, z Bogom, naša slava, z Bogom, naš ščit! Poglej še enkrat te tvoje sirote, katere so pognali v beli svet, da so sedaj, kakor ptica brez gnezda. Z Bogom! Čuva naj te nebeska roka in sreča naj ti evete!»

Molklo ječanje se je odzvalo stareu. In narod je pokleknil, da poljubi sveto hrvatsko zemljo, za kojoj je prolival toliko krvi, — a žalostna in bedna starka je dvignila kamenček s poti in ga dala sinčeku, rekši:

»Drži, deni to na sree, rodna, sveta zemlja ti je to, dušo ti bode vgrevala v poznejših dnevih!«

Narod se je dvignil na pot, idoč lahko, počasi, dokler se ne izgubi v pustem gorovju; na skali hriba Vratnika je sedel blede dominikance, pokrival si je z rokama lice in jokal, kakor je jokal Jeremija nad Jeruzalemom.

Zvečer je potrkal na Klarina vrata kapitan Barbo. Klara je sedela z Dumo v kotu.

(Pride še).

PODLISTEK.

44

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil P. Š. Cvetkov.

On je dvignil roko, a pri tem prebledel še bolj. Ne daleč od žrtvenika je kličala na kamenu črno zavita — Klara. In kakor je dvignil škof roko, tako je dvignila Klara veliko jasno oko — in pogledala Dominisa.

»Ne mori!« je jeknil tajinstveno glas v njegovi duši s peklenkim odmevom in ko je zvršil blagoslov, pohitel je brez obzira v zakristijo.

Počasi se je pomikal uskoški narod shoji Velika vrata na Vratnik. Vojaki, konji, vozovi, otroci, deklece, starke, starei — vsa ta čudna procesija se je vila po ozkem potu: vse je molčalo, jokalo, molilo, vse to je nemo stopalo mimo kaštela, kjer je stal ponosite glave slavnj junak Rabata, igraje se s prsti z veliko zlato medaljo na prsih, a ob njem je blagoslavljaj škof potnike. Tudi četa starca Milovičiča je prišla.

»Z Bogom, vojvoda!« je rekel mu de Dominis.

Starce se je vstavil, zmeril škofa sokolovim očesom in rekel:

»Ti blagoslavljaj ta narod? Se-li spominjaš našega dogovora v tej grajščini? Bog naj ti odpusti!«

Četa je krenila dalje, a Dominis je povsil glavo.

Narod je stal nad Vratnikom. Kakor biser se je bliščalo morje, a iz njega so se dvigali rodovitni otoki. Glejte belo cerkvico na rtu, glejte tudi starca Nehaja — glejte na vznožju gore, na morski obali stari — slavni Senj — a nad vsem se je širilo jasno modro nebo, kakor čaroben krov. Še jeden hip, še jeden migljaj — in morje izgine, izginejo otoki, oljke, Senj — zibka, grobovi, — slava, — vse, kar je srečalo milo in drago. Tu je obstal uskoški narod, a predenj je stopil stari vojvoda Milovičič. On je smel kapo in rekel narodu:

»Glejte otroci! odití moramo! Kam? To sam Bog ve. Še enkrat pogledjte dol po gori — zadnjikrat, še enkrat se ozrite na slavno mesto, ki vas je rodilo na ta svet, ki vam čuva kosti vaših očetov, — še enkrat pogledjte to zlato morje, polno vašega slavnega imena. A kje vam je sedaj ime? Ni

so zgrabljivi volkovi! Ta opomin je jako lep, toda za naše čase je vendar nekoliko pomanjkljiv. Dovoljeno mi bodi, da priredim za sedanje čase, čase »biciklja in elektrike«, nov, času primeren opomin: »Čuvajte svojo deco onih, ki se vozijo v biciklistični obleki!« Seveda ne mislim tu vseh biciklistov, ampak le one brezvestneže, ki so našim pastircam zgrabljivi volkovi!

Te misli so me navdajale, ko sem šel v nedeljo zjutraj okoli 7. ure in pol na sprehod proti Lipici. Došlemu po ovinku do neke ograde ob cesti, pokazal se mi je čuden, nenavaden prizor. V ogradi so se pasla nekatera goveda, in — glej čudo! — krave so imele pod nekim hrastičem na tleh ležeč bicikel, okoli katerega so se mirno pasle. Mislim si: »Ta bo lepa, če se te začnejo kolesariti!«

Toda to še ni bila popolna idila, nedostajalo jej je še — amorja! — Pa le potrpite, tudi brez tega ne bo. Ob zidu stala je pastirica, deklica kakih 14—15 let, ob njej pa mlad biciklist belo kapico na glavi. Ko sem ju zagledal jaz (onadva sta mene ugledala prej) bila sta v nekaki čudni situaciji.

Ne morem sicer trditi, da je bilo kaj »posebnega«, le roke sta zmaknili jako naglo k sebi in deklica je skočila takoj čez zid na cesto in si, mimo mene idoč, popravljala obleko, zavezuje trakove predpasnikove in poravnjuje zelo razmršene lase. Mladi kavalir, črne polti in črnimi brčicami pod nosom, pa je imel v tem hipu cigareto v roki, katero je prižigal nekako v zadregi.

Temna njegova polt mi je določeno pričala, da dotično človeče ni našega rodu, o čemer me je takoj prepričal tudi on sam. Šel je med krave po svoje kolo in začel ob enem klicat nekam doli v grmovje: »Cio (č) vien presto!« Jaz nisem vedel, kaj storiti, zatoraj sem šel dalje svojo pot. Te vrste ljudje imajo navadno revolverje z seboj (brez teh ne hodijo na pot, ker so preveč strahopetni) in če pride še oni »Cio vien presto«, potem mi oba lahko kako neprijetno zagodeta. V tem pa je gospodič zvelkel svoj bicikel čez zid in po bliskovito švignil proti Sežani. K meni pa je prišel po pašniku neki sežanski pastir, ki mi je pripovedoval, da je videl, kako je vodil biciklist omenjeno pastirico za roko v ogrado.

Hotela sva poiskati sedaj pastirico, a ta se je nama skrila. Vrnil sem se v Sežano, misleči, da naletim laškega kavalirja v kaki gostilni na golažu. A ko sem prišel na mesto, izvedel sem takoj, da kolesar, ki se je pripeljal pred menoj, jo je zavil naravnost proti Opčinam.

Prej omenjenega »Cio vien presto« pa ni bilo ni spredaj ni zadaj.

Komentarja tej dogodbi ni mislim pisati, ker bi mi morda radi tega ves dopis zfrčal v koš. Opozorjam le sežanske stariše, naj ne puščajo deklice pasti tako daleč iz vasi in na tako nevarnih krajih. Da nisva z omenjenim pastirjem ustavila biciklista koj na mestu, kar bi bila lahko storila, zdi se mi umestno, kajti potem bi kmalu laške novine znale povedati o kakem napadu iz Sežane in Bog zna zadosti!

Očevidec.

(To sporočilo nam je došlo od povsem zanesljive osebe. Opisani dogodek se nam zdi naravnost usoden, ker ni izključeno, da izvestni lopovi hodijo na naš Kras tudi po take — zabave. Še tega bi se nam manjkalo! Ni zadosti, da nas peste politični in narodno, ni dosti, da nas obrekujejo pred vsem svetom, ni dosti, da nas denuncirajo na vladi in da nas v parlamentu označajo kakor tolovaje — z vsem tem menda še ni polna kupa britkosti, iz katere mora piti naš narod na Primorskem, ne, sedaj naj bi še opisane vrste lopovi na biciklju zanašali strup nemorale v nežna srea ženske mladine po deželi. Ali je tudi tako lopovstvo nekaj nameček slavne avite culture?! Če je tako, izjavljamo, da hočemo vsemi dovoljenimi sredstvi odvrnati naše ljudstvo od take kulture. Starišem kličemo tudi mi: Varujte svojo deco, da jej lopovi ne kanejo strupa v srea. Kajti potem je navadno — prepozno. Uredn.)

Politični pregled.

Naša hrvaško-slovenska delegacija.

V članku »K položaju« črta celjska »Domovina« naš položaj malone prav tistimi barvami, kakor ga slikamo mi: obupnim! Krivdo na tem, da se nam

obrača vedno na slabše, vidi »Domovina« v upogljivosti nekaterih naših poslancev in pa v zasnovanju — »Slovanske krščansko-narodne zveze«!! Celjski list meni namreč, da je v tej zvezi življev, ki imajo povsem različne interese. Člankar prihaja torej do zaključka, da se mora ta zveza razpustiti in potem zasnovati jugoslovanski klub.

Ta argumentacija zahteva nekoliko odgovora. Kar se dostaje upogljivosti nekaterih poslancev, ne bi hoteli oporekati »Domovini«: to velja! Glede predloga za razdruženje sedanje »Zveze« in odtisnjenje nje členov iz severnih pokrajin, bi pa imeli mi jako neugodnih posledic, ako bi se izvršil ta predlog. Tudi mi menimo, da bi bilo morda bolje, da se je zasnoval jugoslovanski klub, kakor se je namerovalo tudi (vsaj od slovenske strani), a se je pokazalo neizvedljivo vsled žalostnega razmerja med Hrvati in Srbi. Tako se je zasnovala »zveza«. Sedaj pa ne kaže rušiti, kar se je zasnovalo. Kajti, ako bi sedaj hoteli odriniti Maloruse — ki so nam pravi bratje v trpljenju —, vzbujali bi domnevanje, da smo brezdušni za njih trpljenje, ali pa da celó odobrujemo politiko, ki jim ne daje dihati. Tega ne smemo, kajti kdor ne kaže sočutja do proganjanih in jim noče stati ob boku, ta tudi sam ne zasluži ne sočutja, ne pomoči. Take se ne smemo kazati mi Jugoslavi. »Zveza« naj ostane torej v teh časih in naj stoji skupno: bodisi v večini ali pa v opoziciji.

Povsem prav pa ima »Domovina«, ko pravi: »Zadnji čas je, da se vse predrugači na Dunaju in doma, med poslanci in med narodom.

Resni so časi, preresen je položaj in mi upamo trdno, da bode zdrava misel katoliško narodnih poslancev na Kranjskem rodila za narod najboljših sadov. Seveda prepuščamo tu vso odgovornost našim gg. poslanecem, ker zato smo jih ravno volili; a odločuje naj celokupnost, ne posamičnik!«

K položaju. Po čeških listih vihra pravi vihar proti onim češkim poslanecem, katerih minolega petka ni bilo v seji zbornice, z čemer so zakrivil, da je bila levica v večini. »Politik« pravi, da so taki poslanci najzvestejši zavezniki sovražnikov naroda, ter pozivlja volilce, naj pokličejo na odgovornost take nevestne zastopnike naroda. Isti list stavlja v tem pogledu naše poslance v izgled, ki so razun bolnega grofa Coroninija, vsi na svojem mestu.

Cesar se je povrnil včeraj — popred torej, nego je bilo določeno — iz Wallse na Dunaj. Ta nagla povrnitev cesarja je gotovo v zvezi z demisijsko ministra za trgovino, Bärnreitherja. Splošno se sodi, da se to mesto ne popolni sedaj, ampak da se imenuje le začasni voditelj. Dobro obveščeni krogi sodijo, da se je s tem, da je opozicija privolila v prvo čitanje nagodbenih predlog, položaj zboljšal le navidezno, ker so prepričani poznavalec razmer, da ta prijenljivost opozicije je le zvijača in da obstrukcija bukne zopet prej ali slej. Da pa samo prvo čitanje kake predloge še ne znači parlamentarnega delovanja, to ve menda vsakdo in mora v prvi vrsti vedeti tudi vlada! Kaj je n. pr. proračunom? Ali more živeti uprava brez — denara! Gotovo ne! Če parlament noče dovoliti, bode državna uprava sama iskala. In tako se bomo vrtili, da se zopet skoro privrtimo do §. 14. Potem bomo zopet tam, kjer smo bili.

Krščansko vprašanje. Med Francijo, Anglijo, Rusijo in Italijo je prišlo baje do popolnega sporazumljenja, kako prisiliti Turčijo, da umakne s Kretje svoje vojake. Te štiri vlasti predložijo Turčiji skupno noto. (Kolika bode že? Urd.) V tej noti so opisani zadnji dogodki. Nota povdarja, da uvedenje nove uprave je nemogoče, dokler je na Kreti turških vojakov. Vlasti pozovejo torej sultana, naj umakne svoje vojake z otoka, a mu zagotove tudi, da mu ostanejo nedoteknene vse pravice suverenitete. Ako sultan ne bi ugodil temu pozivu, bi vlasti posegle po energičnih odredbah. Uprava na Kreti se mora zasnovati na podlagi koristi krščanske večine prebivalstva.

Domače vesti.

Poznano drzno čelo. V soboto so torej interpelovali goriški poslanci italijanske narodnosti radi dogodkov v Nabrežini in v Devinu. Prepuščaje slovenskim državnim poslanecem, da odgo-

vore tudi na to falzifikacijo dogodkov, pravimo le, da treba neizogibno tistega drznega čela, kakoršnim se od vsikdar odlikujejo laška gospoda, kadar se hoče trditi, kakor trdi ta interpelacija, da so slovensko novinstvo in slovenski prvaki intelektualni provzročitelji izgredov.

Slavnim oblastim pa kličemo le to: le dopuščajte, da izvestni krogi namenoma in proračunjeno ogorčajo čustva našega ljudstva, ali pripravljeni bodite, da se vam bode godilo tako, kakor se je godilo onemu, ki je klical volka tako dolgo časa, da je volk res prišel. Dolgo že se uprizarja divja gonja proti slovenskemu »radikalizmu«, katerega pa nikjer ni, toda le še nekoliko časa naj trajajo sedanji odnosi in morda je ne bode več šumice na Primorskem, v kateri ne bi renčal volk — slovenskega radikalizma. Potem še le sprevidijo morda oblasti, da ni dobro klicati volka!

„Kraška baharija!“ Sporočilo naše o razprodanju našega lista povodom smrti cesarice je bilo le — kraška baharija. Tako so menili nekje, v neki veliki — vasi na Slovenskem. Da smo občutili nekako zadoščenje na takem pojavu, je menda umevno in nam tega nikdo ne sme šteti v zlo. A da smo naveli nekoliko števil, v to pa nas gotovo ni nagnila nikaka »baharija«, najmanj »kraška«, kajti tega niti nismo vedeli do sedaj, da imajo gori na Krasu kako specialiteto baharije —, ampak, ker se nam zdelo, da smo doživeli nekako »revijo« slovenskega življa, po kateri moremo računati nekoliko, koliko nas je na zemlji tržaški! Tak pojav naše ekzistence se nam pa zopet zdi toli važen na vse strani, da računamo, da nam so razsodni ljudje celo hvaležni na taki — bahariji!

Ali je g. Zörrer res tako zmeren! Piše nam nekdo iz Istre: »Edinost« je pisala te dni, da pozna g. svetnika Zörrerja kakor mirnega moža, ki je moral one nekvalifikovane besede proti zastopniku »Soče« izreči le vsled migljaja od zgoraj, oziroma vsled vetra, ki piha sedaj. Da ta gospod sploh ni prijatelj Slovanom, četudi piše in govori slovenski, nam razjasnuje tudi neka njegova samohvala o predsedovanju razpravi v Rovinju, ki se je vršila svoj čas proti puljskim Hrvatim radi volilnih izgredov. Gospod Z. se je namreč pohvalil, da je ona vprašanja, katera je imel postaviti hrvatskim obtožencem, tri dni premišljeval in je povdarjal svojo zadovoljnost na hudi obsodbi. — Mož, ki tako govori, gotovo ni prijatelj Slovencev; uprav tako ne, kakor njegovi predpostavljani.

„Pojdite k Gregorčiču, naj vam naredi tako postavlo!“ Tako se je glasil odgovor, ki ga je dal isti g. sodni svetovalec nekemu goriškemu okoličanu, došlemu na sodišče, ker je bil poslednji menenja, da dobi odškodnino za svojo pot do sodišča kakor priča v neki preiskavi. Ta slučaj je pojasnila lanskoletna »Soča«: Dotični mož menda še živi in nastopi lahko kakor priča, da dokaže, da g. Zörrer ni tako »zmeren«, kakor je to trdila »Edinost« v svojem članku od dne 29. t. m. Pravico! ljub.

Opomba uredništva. Na ta očitanja nam je odgovoriti nastopno. Mi smo ono označenje gosp. Zörrerja napisali po izjavah tako odločnega tržaškega Slovence, kakoršnji so le redko sejani tudi med nami starimi »rogoviloži.« A mi najivneži smo sponirali, da se to ume samo ob sebi, da smo govorili le: relativno v primeri z vso drugo birokracijo primorsko. Jasnó je vendar, da nismo hoteli g. Zörrerja označiti kakor prijatelja Slovence, ampak hoteli smo reči le to, da je na Primorskem mnogo, mnogo hujših nego je on. Pred vsem nam je bil torej namen ta, da, — posebno sklenjé se na najnovejši dogodek na okrožnem sodišču v Gorici — dokažemo: kakov zistem vlada na Primorskem. Sporočilo g. dopisnika o izjavah g. Zörrerja iz njega rovinjskih časov pa ne dokazuje nimalo, da ne bi bila večina primorske birokracije še bolj nasprotna slovanom, nego je ta gospod; pač pa dokazuje, da na Primorskem vije že davno ista sapa in da je nasprotstvo do Slovanov tu — zistem! Ne le sedaj vije taka sapa, ampak od nekdaj! A ravno ta fakt govori za naše stališče, ki nam pravi, da si samo borbo proti posamičnim uradnikom ne zboljšamo stanja nikdar, ampak da nam morejo priti boljši dnevi le po — padu zistema!

»Piccolo« in »Lavoratore« v Dutovljah! Pišemo nam: Ne strmite, kajti stvar je resnična. Dva zagrižena slovonožrea, kakor sta gori omenjena,

našla sta se na kršnem našem krasu, kjer sta obiskala tretjega brata, nekega N. Sorrentino, ki ima v Dutovljah (Duttogliano!) svoj kamenolom.

»Piccolo« napada Sorrentino, da isti podpira Kraševce na škodo laškim delavcem, na kar se Sorrentino opravičuje ter zatrjuje, da je on vedno raje podpiral Italijane nego pa Slovence, za kar da je bil že mnogokrat napadan po slov. časopisih! »Lavoratore« pa je segel dalje: on zahteva odločnejšega postopanja proti kraškim — delavcem! Prvi je objavil slučaj, ne da bi imenoval napadeno osebo, drugi je pa imenuje ter pravi, da v takih slučajih treba (ko gre za to, da se škoduje Slovence!) odločnejše postopati, proti onim, ki se zagrešajo na škodo italijanskih — delavcev!!

V Dutovljah je vse mirno in tudi zadnje viharne dni se ni dogodilo nič nenavadnega. To peče menda italianissime. Ali bi radi še v Dutovljah provzročili kakov nemir in nesrečo mirnim Kraševcem?! Ali hočejo dati novega povoda za kako laško interpelacijo?!

Oni ščuvajo in drezajo, ko se pa vname ogenj — potem pa vpijejo in nas pitajo z barbari, divjaki in kar imajo še takih lepih naslovov!

Dutovci naj si le zapomnijo to postopanje ljudi, ki se rede od naših žuljev in naj izvajajo posledice v svojem postopanju, toda — to jih prosimo — ostajajo naj vedno v mejah zakona. »Lavoratore« pa je dokazal vnovič, kako je vreden da ga podpirajo naši zaslepljenci, nudeči mu v roke palice, s katero udriha po vsem, kar je našega!

Običaj.

Najnovejši redarstveni urad! Pišejo nam: Kdo bi bil mislil, da se iz mejnarnodnega »Lavoratore« porodi redarstveni urad! In vendar se je to dogodilo! Ako ne verujete meni, vzemite v roko ta list od 2. t. m. ter čitajte, kako oblastno napada na sedem vinjenih mladeničev, ki so kričali »Doli z eikorio in Živio Nabergoj!« »Lavoratore« denuncira kar tri e. kr. stražarje hkratu, češ, da niso vršili svoje dolžnosti; mladeničem pa gleda škoditi s tem, da jim podtiče kakor da so upili »morte al' Italia«, mej tem ko so upili le »morte agli anarchici!« (Smrt anarhistom.)

Vse to dela oni, ki se zgraža nad ostalim novinstvom, ako je isto opisalo kakov konkreten njemu neprijeten slučaj. »Lavoratore« ima brzo pri rokah psovko »ogleduh«! Mi ne odobrujemo, ako naša mladina žali ni Petra ni Pavla, ali s petjem »abbasso la cecoria« itd. se ne žali nikakor Italijanov, nego je ta pesem naperjena (in se poje tudi že mnogo let) le proti odpadnikom naroda slovenskega.

Kaj naj rečemo mi vam, gospoda, ko prepevate svojo »patrio do Rossetti«? In vam »socialistom«, ki pridevate delavski himni »Nella patria de Rossetti non se parla che italian«, kakor ste to storili dne 25. t. m. pri sv. Jakobu, o priliki vaše veselice na vrtu.

Delavei slovenski! Ako je še kedo mej vami, ki prisega na »mejnarnodni socializem« tržaški, naj le sedaj pazljivo čita »Il Lavoratore« in prepriča se, da ta list stokrat srditeje piše o nas, nego vsi slovanofobni lahonski listi.

Čas je torej, da tem hinavcem obrnete hrbet in da se povrnete v naročje naroda svojega, kjer vam je edino primerno mesto.

Nesocialističkim socialistom laškim pa kličemo: le tako naprej, naprej za koristi zatiranega delavstva italijanskega, Slovence pa — pod noge! Delavee.

Umrli je v Tomaju g. Fran Černe, veleposestnik in e. in kr. stotnik v pokoji. Pogreb bude v sredo, dne 5. t. m. od 10. ure dopoldne.

Nove zgradbe v tržaški luki. Municipalna delegacija tržaška je predložila mestnemu svetu pogodbo med državno upravo in občino mesta Trsta, po kateri se zavezuje državna uprava, da razširi obrežje med pomolom IV. in skrajno točko pomola sv. Terezije; da napravi nov vrteči se most preko velikega kanala, katerega je podaljšati; da zgradi nov pomol za izkrcavanje pred sanitetnim poslopjem; in slednjič, da zgradi prvo pomolje ter obrežje za pristanišni basin pri sv. Andreju. Državni upravi je dano na voljo, da definitivno določi o potrditvi podrobnih načrtov za stavbe, kakor tudi o tem, kdaj in kje se naj začnejo in dovršijo posamične zgradbe, kakor tudi, kako se naj vrsti delo.

O oddaji dela se bode po možnosti oziralo najprvo na tržaške delavee. Zemljišče, ki se pridobi s temi deli, je državna lastnina. Da bode mogoče takoj pričeti z delom, daje občina državni upravi na razpolago posojilo v znesku 6 milijonov, (katerega vzame iz velikega posojila, ki ga najme občina) in sicer v razmerju kakor bodo napredovale zgradbe. To posojilo mora državna uprava vrniti v letnih obrokih po 500.000 gld., in sicer je pričeti z vračanjem s 1. januarjem sedmega leta po sklepu pogodbe. Za posamične predplačane zneske je plačevati po 3¼% obrestij. Ako pa državna uprava na podlagi zakonodajne avtorizacije, katero si hoče še le pridobiti, ne sklene definitivne pogodbe do 31. marca l. 1899., ne obvezuje več občino sedaj sklenjena pogodba.

V časih strogosti proti Slovence! Pišejo nam: V soboto okolo 2. ure popoldne je šlo nekaj fantov s Kontovelja po velikem trgu proti mornarski vojašnici, kamor so bili poklicani kakor novineci. Na trgu so počeli peti neko slovensko pesem. Na to sta takoj pritekla dva redarja in aretirala sedem fantov; drugim se je posrečilo, da so ubežali. Tako se postopa v Trstu z Slovenci. Nikjer se ne sme nikdo oglasiti, sicer hajd v luknjo! Toda italijanska fakinaža razsaja povsod in o vsakem času.

Ni ga menda mesta v Avstriji, kjer bi bilo toliko pouličnega kričanja, kakor ga je baš v Trstu. Prepevajo se javno na ulicah pesmi, žaleče dinastični čut, žaleče tudi slovensko narodnost. Toda vse to je Lahom dovoljeno, ako pa se oglasi kje kakov Slovenec, tedaj je ogenj v strehi tržaškega redarstva! In še celó v takem slučaju, ko prihajajo novineci plačevati krvni davek! Kdo ne ve, kakovo je dušno razpoloženje teh mladeničev, in nikdo jim ne zameri, ako so — zapustivši drage svojece za dlje časa in nastopajoči čisto novo, njim nepoznano življenje — pogledali nekoliko nižje v časa, nego je prav in dobro. Zato je bila povsod in od nekaj navada, da so oblasti novincem prizanašale kako malo nerodnost. Tu pa kar hkratu taka strogost!

Toda še nekaj. Izmed fantov so se zaslišali baje tudi posamični kliči proti Italijanom in proti anarhistom. Kolikokrat se slišijo kliči proti »ščavom«, t. j. Slovence in Slovanom in vendar se policija ne zmeni za take kliče. In vendar so tudi Slovani zelo važen del državljanov v avstrijski monarhiji, ki imajo istotako pravo zahtevati — prav tako kakor Italijani — od vladinih organov, da varujejo njih narodnost pred žaljenji. Ako je res, da je bilo slišati tudi kliče proti anarhistom — in v ožgled bestialnemu dogodku, katerega je ravnokar doživela Avstrija od te strani — je lahko umeti, da je ogorčenost ljudstva proti blaznim propovednikom propagande čina velika, in mi ne vemo umeti strogosti redarstvenih organov radi takih vsiklikov.

Razstava Germovih slik. Ker se je zadnje dni pokazalo mej občinstvom nekoliko živahnejše zanimanje, podaljšala se je razstava Germovih slik v Rudolfinumu še za nekaj časa. Nadejati se je, da si jo sedaj ogledajo vsaj še tisti, ki so imeli namen za to, pa so predolgo odlašali. Zadnji dan se naznani po časopisih.

Drzna tatova. »Domovina« poroča o drzni cerkveni tatvini v Krškem. V petek, 16. septembra sta se priklatala dva tatova ter šla pri belem dnevu v odprto župnijsko cerkev, kjer je stal eden na straži, med tem ko je drugi ulomil za altarjem v tabernakelj in iz njega vzel ciborij (obhajilni kelih), s katerim sta jo popihala na polje. Kar je bilo zlata, sta obdržala, drugo razdrobila, poskrila in odmetala. Za izvršeno bogoskrunstveno tatvino se je izvedlo še le v soboto in še le takrat se je poročalo o tem žandarmerijski komandi v Krškem. Stražmešter g. Pučnik podal se je takoj na sled predrznima lopovoma. Enega je zasačil že pri Novem mestu v soboto zvečer, drugega pa v nedeljo 18. t. m. pri Mokronogu. Vse se je čudilo bistroumnemu in neumornemu žendarmu, kateremu se je v tako kratkem času posrečilo, da je ujel velika tatova, izmed katerih je glavni tat celó ponarejevalec bankoveev. Pri njem je bil našel še nekoliko dragocenejših delov ukradenega ciborija, katere je hotel na svojem begu v neki krčmi prodati. Ker se je krčmarica branila kupiti, hotel je njo in njeno hčer z nožem zabosti. Oplašen od sosedov jo je dalje popihal, dokler ga ni zgrabila roka pravice.

Trgatev v Istri. Iz Materade nam pišejo: Trgati so počeli v Umagu, Materadi in bližnjih vaseh že od 15. m. m.; vse je šlo in še gre v Trst v jerbasih. Cene pa so padle v Trstu od 25 na 20, posebno radi deževnega vremena in nekaj tudi radi velike množine grozdja, ki odhaja s Po-reščine. — Prava trgatev pa se prične tekočega meseca. Velike partije so še vse nedotaknjene, grozdje bo, ako Bog da nekaj solnčnih dni, popolno zrelo in jako sladko. Torej, kdor želi kaj dobrega refoška, naj pride v Istro; cena mu je po 15 gl. kvintal.

Križem slovenske domovine. Celjsko politiško društvo »Naprej« je dne 25. septembra sklicalo javen shod na Pako v Slovenjegraškem okraju. Voditelj glavarstva, g. Zoff, je ta shod prepovedal, »ker bi bil pri sedanjih razburjenosti in negotovosti v okrajih Šostanj in Slovenjigradev shod nevaren za javno varnost in za mir«. Ako bode ta gospod nadaljeval tako, postane v teh dveh okrajih res nevarno za — zakonito zajamčene pravice državljanov.

Občinska odbora na Bistrici pri Pliberku na Koroškem in v Središču na Štajerskem sta sklenila izjavo za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Živio!

Nove limanice za koroške kmete pripravljajo koroški nemškutarji. Ustanovljajo namreč novo »kmetško stranko, ki naj služi ponemčevanju na Koroškem.

V Gorenji vasi, Dolenji dobravi in na Trati nad Škofjo Loko na Kranjskem je zadnji čas zbolelo na tifusu 18 oseb. Vzrok je ponesnažena pitna voda. V občini Predoslje, Volkle in Št. Jur je še bolnih na tifusu 26 oseb.

Slovesna otvoritev eisterijskega samostana v Zatičini se bode vršila dne 4. oktobra. Cerkevni govor bode govoril knezonadškof ljubljanski. V samostanu bode 7 patrov, 6 bratov lajkov in 2 kandidata.

V Lošnju (malemu) otvorijo ta mesec otroški vrtec za hrvatsko deo. Tam tudi v kratkem ustanovijo katoliško delavsko društvo.

Dva dečka na slov. kmetijski šoli v Gorici sta dobila pri čuvaju samokres in sta se žujim igrala. Samokres se je sprožil in krogla je zadela enega fanta nevarno.

Koroški tiskarji so imeli 2. t. m. slavnost v Celovcu, v spomin 500-letnice, odkar se je rodil iznajditelj tiskarstva, Gutenberg.

Jubilejska dobrodelna zaloga slovenskih in istrsko-hrvatskih posojilnic. Ustanovljena v spomin 50-letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. (Prošnja.) Prvi splošni zbor slovenskih in istrsko-hrvatskih posojilničarjev v Ljubljani, dne 31. julija in 1. avgusta t. l. je sklenil, da tudi slovensko in istrsko-hrvatsko posojilništvo praznuje 50letnico vladanja našega cesarja, in sicer na sledeči način:

a) Ustanovi se v ta spomin dobrodelna zaloga, h kateri naj doprinašajo slovenske in istrsko-hrvatske posojilnice in hranilnice po svoji moči.

Ta zaloga se porabi v korist slovenskega in istrsko-hrvatskega posojilništva, osobito posojilniške literature.

Da se to izvede, pooblasti se »Zveza slovenskih posojilnic« v Celji, ki eprejema v to svrhu došle novce, jih priobčuje in potrjuje v javnih listih slovenskih ter nalaga v »Centralni posojilnici slovenski« v Krškem.

b) Slovenske in istrsko-hrvatske posojilnice doprinašajo dobrodelnemu društvu »Naša straža« 2% vsakoletnega čistega dobička.

Ker je prvi splošni zbor naših posojilnic poveril podpisano načelstvo, da izvede sklepe tega shoda, za to se je ono obrnilo na slavno »Zvezo slovenskih posojilnic«, da bi ono izvršilo prvi del sklenjene te patrijotične resolucije. S pismom z dne 10. avgusta t. l. št. 49. je omenjeno slavno društvo drage volje prevzelo to nalogo; zato prosimo vse slovenske in istrsko-hrvatske posojilnice in hranilnice, da bi darovale kakošno svoto — zlasti ob priliki sklepanja svojih računov, — za jubilejsko dobrodelno zalogo ter jih pošiljale slavni »Zvezi slovenskih posojilnic« v Celji.

Isto tako prosimo, da bi se vse naše posojilnice in hranilnice ob isti priliki spominjale kolikor le mogoče v smislu sklepa prvega splošnega shoda novega, za Slovence in za državo prekoristnega in in dobrodelnega društva »Naša straža«.

NAČELSTVO

»Centralne posojilnice slovenske«.

Samomor. 31-letnega lekarničarja Antona Videneicha, doma iz Pulja, so našli včeraj zjutraj mrtvega v »Bošketu«. Sodijo, da se je zastrupil z ogljenčevo kislino. Poleg njega so našli tudi samokres, katerega pa ni rabil, ker menda ni imel več časa za to. Vzrok temu činu je bila menda neozdravljiva tuberkulozna bolezen. Videneich je služboval zadnji čas v lekarni Rovis na Corsu.

Kdor ni še čital zadnjega »Briven« naj se požuri: tam bode našel imenitno »ambulanco« v Nabrežini; potem o zadnjih barbarskih demonstracijah — pod ključem in Lavorikov Javori.

100.000 kron 25.000 kron in 10.000 kron so glavni dobiki velike jubilejske razstavne loterije. Opozarjamo naše čitatelje, da se ti dobiki izplačajo tudi v gotovini z samo 20% odbitkom.

Različne vesti

Gospa s pajčolanom. V brzovlak, ki je minoli teden odšel z Dunaja v Varšavo, je stopila v kupé II. razreda, kjer sta sedeli dve dunajski dami in posestnik Rumšický, izredno elegantno oblečena dama z briljantnimi uhanj. Govorila je s sopotniki dovršeno nemški in francoski. Dama je bila jako živahna in zgovorna, a pajčolana ni odložila niti ponoči. Končno so vsi zaspali ter se nekako čez 3 ure zopet zbudili; — no, elegantne dame ni bilo več v kupeju, z njo pa so izginile vsem trem potnikom novčarke in vse dragocenosti, katere so imeli seboj. Posestnik Rumšický je imel seboj 30.000 rubljev, katere si je zašil v žep. Ko se je zbudil, mu je bil žep izrezan. Nemudoma so brzojavili okradenei na vse strani, in v Nikolevu na Ruskem so našli tatice, bila je — mož, načelnik imenitne tatinske družbe, imenom Vaziljev Milemam. Pri njem so našli 65.000 rubljev.

Dragi drogovi za zastave. Pred avstrijskim parlamentom stojita dva železna droga za zastave, okrašena zlatim avstrijskim orlom. V proračunu sta zaznana dva droga da veljata — 48.000 gld.!! Za slovenske šole pa vlada nima denarja!

Militarizem. »Revue de revues« prinaša zanimivo razpravo o današnjem militarizmu. Na celi zemlji je 5.250.000 rednih vojakov; v slučaju vojske, ko bi morali vstopiti rezervisti, štela bi vsa armada 44.250.000 mož. Ako bi morali pobiti vse druge prebivalce, prišlo bi na vsakoga 32 oseb. Gosto postavljeni v jedni vrsti bi obkolili celo zemljo na ravniku. Jediní strel iz vseh pušk bi veljal 2½ mil. frankov. Kdor bi hotel vse te čete pregledati z vlaka, moral bi le-ta voziti z največjo hitrostjo brez ustavljanja 70 dni. — Imena vseh vojakov bi moral časopis »Times« prinašati 3½ leta dan za dnevom. V Rusiji plača vsak občan za vojno 6 frankov, v Nemčiji 13, na Laškem 9, na Avstrijskem 10, na Francoskem 18¼ franka. V Evropi je vsaki peti mož vojak.

Slovenskemu učiteljstvu!

Vsi narodi širne in mogočne Avstrije žaljujejo z ljubljnim svojim Vladarjem ob nenadomestni izgubi, ki je tako nenadoma zadela Nj. Veličanstvo presvitlega Cesarja, monarhijo, — nas vse. — In to so žalje, ki se je tako mogočno — rekel bi veličastno, — pojavilo, je našemu Očetu — vladarju gotovo blažilni balzam, ki Mu olajšuje te težke trenutke Njegovega življenja.

Patrijotizem, ki se ravno ob tem groznem udarcu tako lepo kaže v vseh slojih avstrijskih narodov, prošnja gotovo tudi nas slovensko in istrsko-hrvatsko učiteljstvo. I svojim Cesarjem čutimo tudi mi. Spomin na »rožo bavarsko«, na Njo, ki je imela tako čuteče srce za vsako človeško bōl, bode nam neizbrisen. A to nam ni dovolj! Tudi dejansko hočemo pokazati svoja patrijotična čutila. S skromnimi svojimi močmi hočemo postaviti svojej Cesarici dostojen spomenik, da ovekovečimo Njo, ki je vredna ovekovečenja.

V zmislu blagih načel, ki so vedno vodila Nj. Veličanstvo, pokojno cesarico Elizabeto, je sklenil podpisani direktorij, trdno uverjen, da ž njim soglašajo vse v »Zavezi« združeno slovensko in istrsko-hrvatsko učiteljstvo, da se ustanovi potom prostoljnih prispevkov tri

»Cesarice Elizabete ustanove«

po 50 gld., in sicer ena za Kranjsko, ena za Štajersko in ena za Primorje. Te ustanove naj so na-

menjene učit. sirotam in v pomanjkanju teh pa učiteljskim otrokom, ki se šolajo na srednjih ali visokih šolah in se bodo podeljevali vsako leto v 10 dan septembra.

V slabih gmotnih razmerah sicer ni pričakovati, da bi se potrebna glavnica nabrala že letos; a to tudi ni, da bi moralo biti; nabiranje traja lahko delj časa.

Uverjeni pa smo, da bo spomenik, ki ga s tem postavimo pokojni cesarici Elizabeti, dostojen znak našega patrijotizma, zgrajen po načelih Nje, ki je bila velika zaščitnica ubogim sirotam, zgrajen »združenimi močmi«!

Vas pa, častiti stanovski tovariši in tovarišice, prosimo, da blagovolite odzvati se našemu pozivu polnoštevilno vsak po svoji moči, ter položiti svoje darove na oltar patrijotizma in milosrčnosti. **Direktorij »Zaveze slovenskih učiteljskih društev«** v Št. Juriju pri Kranju, dne 18. sept. 1898.

Drag. Česnik,
tajnik.

L. Jelenc,
predsednik.

Opomba. Prispevki naj se blagovolijo za zdaj vpošiljati blagajniku »Zaveze«.

Brzojavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Ljubljana 3. (Izvirna brzojavka). Iz povsem zanesljivega vira smo izvedeli z Dunaja: Včeraj je bil grof Thun pred cesarjem radi demisijske ministra za trgovino. Cesar je naložil ministerskemu predsedniku, naj se odločno nasloni na večino ter naj zasnuje strogo parlamentarno ministerstvo, tako, da bodo v njem zastopane vse skupine večine. Ministerstvo poljedelstva dobe Jugoslavi in je baje določen za ministra državni poslanec Povše. (Dasi smo to vest prejeli iz vira, ki ima notorične zveze z odličnimi člani večine, jo podajemo vendar skrajno rezervo.

Dunaj 3. Danes je bil Thun v avdijenci pred cesarjem, kateremu je sporočil o parlamentarnem položaju. Po predlogu Thunovem je cesar vsprejel demisijsko ministra za trgovino ter je naložil, da je izbrati naslednika iz desnice. Grof Thun je dobil tudi pooblastilo, da spremeni ministerstvo v kabinet desnice, toda s pogojem, da poslednja vsprejme funkcije vladne večine.

Dunaj 3. govori se, da baron Dipauli postane naučnim ministrom.

Dunaj 1. (Zbornica poslancev.) Seja je začela ob 10. uri in pol. Predsednik se je spominjal imendana cesarjevega. Meni, da ukrene po želji vse zbornice, ako sporoči cesarju nje čestitke. Zaključanje s pričetkom seje opravičuje predsednik za obilico predsedniških poslov. Med došlimi vestmi je spomenica zastopnikov moravskih pivovarn. Na to je zbornica prešla v razpravo predloga Schwegljevega. Predlagatelj je priporočal svoj predlog. Potem, ko sta govorila posl. Türk in Kaiser, se je vsprejel Schwegljev predlog z 202 glasovi proti 33. Začelo se je prvo čitanje pogodbenih predlog. Posl. Verkauf je začel govoriti.

New-York 2. Amerikanski državni dolg je narasel za 67.700.000 dolarjev.

S tužnim sreem naznanjamo, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče in tast, gospod

France Černe

c. in kr. stotnik v p., lastnik vojaškega križca za zasluge in vojaške medalje

v nedeljo dne 2. oktobra ob 12. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, v 66. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode dne 5. t. m. ob 10. uri predpoludne.

Tomaj, dne 3. oktobra 1898.

Albina por. Laharnar, Pavla, Antonija, Emil in Lea, otroci.

Dr. Peter Laharnar,
(c. kr. okrajni glavar), zet.
Venci se odklanjajo hvaležno.

Stenografa in pisarja

veščega slovenskemu, nemškemu in italijanskemu jeziku, vsprejme takoj odvetnik

dr. Gustav Gregorin.

Plača po dogovoru.

Zadnje žrebanje

22. Oktobra

1. glavni dobitok	100.000	kron	vreden
2. glavni dobitok	25.000	"	"
3. glavni dobitok	10.000	"	"

v gotovini z odbitkom 20%

Dunajske srečke po 50 nč.

priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandl & Comp., »Mercurio Triestino«, Ig. Neumann, Giuseppe Zoldan in Earle Schiffmann.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva »Edinost«
za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razen nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje ob 1. uri popoldne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gld. 21.—; samo večerno izdanje gld. 12.—; (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja »Edinost« po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghenga št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelec, v Šklednju pri gosp. Antonu Sancin (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašperšič. — Izven Trsta prodaje se »Edinost« v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: »V edinosti je moč!«